

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad descendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](#)

spitio excipiamus, ad exemplum Abrahami, & Lothi, Gen. 18.v.2. c.19.v.1.

Alii nudi sunt, nec nuditatem suam tegerent valent, Apoc. 3.v.17. illos vestiamus. Qui enim habet duas tunicas, det non habenti, Luc. 3.v.11.

Nonnulli infirmi sunt, illos visitemus, necessitatibus sanctorum communicantes, Rom. 12.v.13. exemplo Samaritani, Luc. 10. v. 34.

Alii innocentia incarcerati sunt, velut Baptista, Matth. 14.v.3. his pro virili subvenire debemus, ut e carcere dimittantur, exemplo Ebedmelech, Jer. 38.v.9. 13.

Qui hoc modo debitum suum observavit, & opera caritatis ex sincero corde proximo exhibuit, huic aliquando laus erit à Deo, I. Cor. 4.v.5. Quando opera misericordiae prædicaturus est die novissimo. Bonum igitur facientes, non defatigemur, tempore enim suo metemus non delassati, Gal. 6.v.9.10. Psal. 41.v.1. seqq.

De Secundo.

TRANSIBIMUS NUNC AD alteram partem, Xeis̄ oī̄ r̄w̄s̄ l̄v̄, sive notitiam Christi meditaturi. Hic nobis commendatur:

I. *Tanquam universalis judicii administrator.* Hoc Evangelista indicat hisce verbis: Cum autem venerit filius hominis in maiestate sua, & omnes sancti Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem maiestatis sua, & congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos ab invicem &c.

Ex quo apparet, quod licet potestas extremi judicii exercendi, tanquam opus diuinitatis ad extra, omnibus tribus personis in essentia divina communis sit, quæ non modo ejusdem essentia, sed & ejusdem po-

testatis & gloriae sunt, ut symbolum Athanasianum præclarè docet: attamen actus ipse, quantum visibilem processum attinet, homines congregandi, congregatos separandi, separatos loco suo sistendi, sententiam decisivam effendi, & ita judicium exequendi, in consilio SS. Triados, secundæ personæ, quæ incarnata est, ut visibiliter illud exerceri possit, demandatus sit, nempe Servatori nostro Jesu Christo, Joh. 5. v. 22. 27. Id quod etiam in symbolo Apostolico dilucidè constemur.

Hoc solatio plenum est.

Si enim in hoc mundo coram judicio sistendi, scientes, quod judex nobis faveat, latitia efferrimus, & sententiam speramus mitiorem. Sic multò magis gaudeamus, quod futurus universalis mundi judex frater & amicus noster sit, qui sanguinem suum profudit, ut nos redimeret sibi populum peculiarem, Tit. 2. v. 14. Quomodo igitur in extremo die cor suum fraternum à nobis averteret, & eos condemnaret, quos sanguine suo tam carè redemit? Potius cum fiducia thronum gratiæ ejus adire possumus, ut misericordiam consequamur, Heb. 4. verl. ult.

Quemadmodum igitur universæ tribus Israël, ad David in Hebron venerunt, dicentes: Ecce, nos os tuum, & caro tua sumus, quo ipso gratiam ejus aucuparunt, ut fœdus cum ipsis pepigerit, 2. Sam. 5. v. 1.

Pari modo nos ad Christum dicere debemus: Ecce caro tua & sanguis tuus sumus, tu frater noster es, ne queso more judicis, quid egerim, quid dixerim, quid cogitaverim, pondera: sed peccata mea omnia crux re tuo dele, ut Bernhardus loquitur. Sic non stricto jure nobiscum ager, sed gra-

tia ejus prævalebit, nosq; à promerita damnatione immunes, in cœlestem gloriam introducet, ubi semper cum Domino erimus, 1. Thess. 4. v. 17.

Impii verò qui jam peccatis suis filium Dei crucifugunt, Hebr. 6. v. 6. de adventu ejus non lætabuntur, dividet enim dolores furoris sui, Job. 21. v. 17. pluetque super eos laqueos, ignem & sulphur, & spiritum procellarum, Psal. 11. v. 6..

Propterea mature & in tempore ad pœnitentiam redeamus: *qui enim hic non suscipit tempus pœnitentiae, post mortem non invenerit locum indulgentie*, quanquam cum lacrymis inquisiverit eam, ut Esau, Hebr. 12. v. 17.

II. *Tanquam opem misericordia astimator.* Hic audimus ipsum dicentem de iis, qui esurientes cibarunt, sitientes potarunt, nudos operierunt &c. quod sibi id omne factum sit.

Hoc inde est, *quia ipse est caput ecclesia sua*, Ephes. 5. v. 23. Quodcunque itaque livi malii sive boni membris suis accidit, id statim sentit: sicut & caput percipit, quando unum vel alterum corporis membrum, dolore vel gaudio afficitur. Hinc ait ad Saulum: Saul, Saul quid me persequeris? cum ille Christianos persequeretur.

De S. Martino refertur, quod, postquam mendicum, intenso frigore male vestitum, pallio, ense per medium dissecto, operuerat: Christus pallio illo contextus, sequente nocte ipsi aparuerit, hancque ejus beneficentia angelis adstantibus prædicaverit.

An hoc ita factum sit, nec ne, loco suo relinquemus: hoc tamen certissimum est, quod mutuo det Domino, qui miseretur pauperis, qui retributionem suam reddet ei, Prov. 19. v. 17.

O quām bene igitur collocatum est, quod de facultatibus nostris inopibus largimur! Quando putamus, nos *Lazarum aliquem cibare*: ecce! Christo ipsi alimentum largimur, qui pro eo nobis dabit edere manna absconditum, Act. 2. v. 17. & panem in regno Dei manducare, Luc. 14. v. 15.

Quando opinamur, nos *potare vulgarem hominem*, Christo ipsi potum largimur, sicut mulier Samaritana ipsum quoque ignorans potavit, Job. 4. v. 8. & ipso vicissim ad vivos fontes aquarum nos deducet, Apoc. 7. v. ult. & torrente voluptatis potabit, Psal. 57. v. 9.

Quando arbitramur, nos *Exulantem missum in ædes nostras introducere*: tum Christianum ipsum excipimus, sicut de S. Patriarchis dicitur, quod inscientes angelos hospitio receperint, Hebr. 13. v. 2. Et ipse nos in æterna tabernacula, Luc. 16. v. 9. & in domos pacis introducit, Esa. 52. v. 18. ubi dicemus: Domine, hic bonum est habitare, Matth. 17. v. 4.

Quando existimamus, nos *nudum operire*, ecce! Christum ipsum vestimus, & ipse pro pannis quibus ipsum contegimus, stolam innocentia nobis dabit, Apoc. 7. v. 14. & capitl nostro immarcescibilem coronam imponet, 1. Petr. 5. v. 4.

Videte dilecti! Sic non tam pauperibus profumus, cum iisdem benefacimus, quām nobis ipsis. Sic beatius est dare, quām accipere, Act. 20. v. 35. Terrena enim & transitoria erogamus, & recipimus cœlestia & æterna, Matth. 6. v. 20.

Nos communicamus egenis *micas beneficentia*, & recipimus *laurelias cœlestis abundantia*, Esa. 55. v. 2.

Nos damus de iis, quæ in morte relinquere cogimur, Psal. 49. v. 18. & recuperamus

in veras opes, Prov. 8, 18. quas nobis Christus per abitum ad Patrem acquisivit, Joh. 14, 3.

Nonne haec præclara permutatio? Propter ea ex animo vero & sincero, necessitatibus sanctorum communicate, Rom. 11, 13. Et Christus vestri quoque memor, minimum calicem aquæ frigidæ non sine mercere relinquit, Matth. 10, 43.

III. Tanguam ultima sententia declarator. Primo enim dicet his, qui à dextris ejus erunt: Venite benedicti patris mei, hereditario accipite, paratum vobis regnum, à constitutione mundi. Deinde & his, qui à sinistris erunt, dicet: Discedite à me maledicti, in ignem æternum, qui paratus est diabolò, & angelis ejus. Et continuo sententia hæc executioni dabatur: Ibunt enim impii in supplicium æternum; justi autem in vitam æternam.

Sicut hoc terrificum impiis: sic contra piis voluptuosum est. Recte ergo David: Postremum homini pio pax, Psal. 37, 37.

In hac vita nemo afflictior est Christiano, undique enim oppugnatur, & vita ejus perpetua militia est, Job. 1. v. 7. modo Deus mutatur ipsi in crudelèm, Job. 30, 21 sive torrentes Belial conturbantem, Psal. 18, v. 5, modo infestatur ab impiò mundo, quietus in maligno positus est, i. Joh. 5, 19. cogiturque ejus esse purgamentum & peripsma, i. Cor. 4, 13.

Sed in fine videbitur cuius toni! eventus: enim tandem felix & beatus est: Ubi hic Tyranni ingeminarunt: Abite, Abite: Servator contra alloquetur nos: Venite! disponam vobis, sicut disposuit mihi pater meus: regnum, Luc. 22, 29. Ubi nos antea velut hereticos maledictos pronunciatos diris: devoverunt: Christus contra Benedictos:

nos asseret, & velut benedictos in regionem viventium introduceret, ubi ambulabimus coram Domino in terra viventium, Psalm. 116, 9..

Höstes vero nostri, qui nos hic angustiarunt, presserunt & persecuti sunt, mercedem male-factorum recipient, & ex oculis nostris abeiri cogentur, in ignem æternum.

Hoc magnum erit opprobrium, quo illi afficiuntur, Dan. 12, 2..

Quando maleficus ultimo supplicio afficiendus est, non tam de morte conqueritur, quam de opprobrio, quod subire cogitur, quando sic per urbem in celebritate populi ad locum supplicii trahitur.

Sic & damnatis magna ignominia erit, quando Jesu cum multis millibus Angelorum, & Electorum conspicient, à quorum facie ipsi abire cogentur in ignem æternum nunquam inde reversuri. Spiritus vero maligni iudicabunt eos dicturi: Venite, venite, vos maledicti! jamne tandem experimini, quid peccatis vestris commeriti estis? Praecones vestri viam cœli vobis monstrarunt, illis obtemperare noluitis, jam nobiscum ite, nos aliam viam vobis ostendemus. Noluitis ire in ædem Domini: jam nobiscum ite in domum infernalem. Noluitis sacra coenanti, nos aliam mensam parabimus vobis, sulphure, pice & igne instructam. Apagite, nullus hic vobis locus relictus est. Sie in ignem æternum præcipitabuntur, in caminum ignis, ubi erit fletus & stridor dentium, Matth. 13, 42..

Horrendum igitur illud iudicium semper auribus tuis intonet, ne venias in locum hunc tormentorum, Lue. 16, 28. Si queris, quid faciendum: Audi, dicam: *Damnati hic audire coguntur: Ite.* Tu igitur in tempore gratiae vocem Christi audi, quando claque:

Hhh 3; mat:

Dominica XXVI post Trinitatis.

mat: *Venite, & utere mediis illis salutari-
ter, quæ saluti tuae destinavit.* Aliter
nullam sperare poteris salutem. Qui e-
niam hæc media spernit, contemnit consil-
lium Dei adversus seipsum, Luc. 7. vers.
30.

Damnati vocantur maledicti. Quod si
hoc nomine cōpellari nolis, vera fide Chri-
stum apprehende, qui factus pro nobis ma-
ledictum, ut in nos benedictio fieret, Gal. 3.
v. 13. 14.

Damnati ire coguntur in ignem eternum:
Si id experiri nolis, metue ignem iræ di-
vinæ, quæ succensa ardet, usque ad inferni
infima, Deut. 32. 22.

*Damnati diabolo & angelis ejus associan-
tur:* Tu si nolis in consortium horum de-
venire, fuge sodalitia prava, & servi Serva-
tori tuo in justitia, Luc. 1. vers. 74. 75.

Hoc qui facit, certus est, quod in judi-
cium damnatorum non venturus: sed cum

benedictis Domini vitam æternam ingre-
furus sit. *O sanctum! o beatum ingre-
sum!* ubi à diabolis, & impiis separati, in
perpetuum vivemus, apud Dominum, erit
is merces nostra, ibi accipiemus regnum
decoris. Sap. 5. v. 17.

O Christe, fac me stare,
A dexteris, spectare
In claritate te:
Fac me, piosque cunctos
Tecum tenere coelos,
Me sum paratus, suscipe!

O Christe laß mich stehen/
Zur Rechten dich zu sehen/
In deiner Herrlichkeit:
Laß mich samt allen Frommen
Zu dir mein Heyland kommen /
Herr nim mich auf/ ich bin bereit.
Amen.

In Die